

VIÖS AB

Vegetation & Infrastruktur Örjan Stål AB

Hjorthagskransen

Bakgrund

Örjan Stål vid VIÖS AB har fått i uppdrag åt Stockholm Stads exploateringskontor att bistå med sin specialistkunskap beträffande möjligheterna till att bevara ett antal skyddsvärda ekar i samband med byggnationer inom Hjorthagskransen. Vid Rådjursstigen ska en förskola uppföras inom kvarter Villebrådet, i närheten av en solitär ek och i kanten till ett skogsparti med ekar. Intill Hjorthagens idrottsplats ska det uppföras en byggnad för kansli lokal för Djurgårdens IF där det växer ett antal äldre ekar. Torsdagen den 31 oktober utfördes ett platsbesök till de två platserna av skrivandes tillsammans med Anna Ek, Ulrika Kvartoft Kruså, Olivia Strådal, Emma Molitor samtliga från Stockholm stad.

Rådjursstigen

Förutsättningar

Vid ett parkområde ut med Rådjursstigen där det tidigare har funnits garagebyggnader planeras en förskola, inom kvarter kallat Villebrådet. Byggnaderna planeras att utföras inom det område där garagebyggnaderna tidigare varit placerade. Förskolegården planeras att placeras söder om byggnaderna där det växer en medelstor ek. Eken har bedömts som en viktig efterträdare för eksambandet inom Hjorthagen från framtagna naturvärdesinventering (Calluna). Trädet har satts till att skyddas och bevaras i detaljplanen och bör skyddas även under genomförandet. I kanten av området som ska exploateras ut mot Rådjursstigen måste två ekar avverkas och i den nordöstra delen av området som vetter mot ett skogsparti kan en ek påverkas av byggnationen (se bild 1).

Bild 1. Solitär ek som ska bevaras (gulring) träd som måste avverkas med (rödaringar) och träd som kan påverkas vid byggnation (blåring).

1

VIÖS AB

Kunasvägen 42
352 49 Växjö
orjan.stal@viosab.se
Telefon 0470-65784
Mobiltelefon 070-6578424

VIÖS AB
Org.nr 556726-9930
www.viosab.se

Den solitäraeken bedöms vara i god vitalitet och är fortfarande i tillväxtfasen. Trädet har inga synbara skador på stammen förutom några döda grenar, vilket är fullt naturligt för ekar som går från juvenilt till adult stadie (se bild 2).

Bild 2. Eken är i god vigör och kondition och bedöms ha goda förutsättningar till att kunna skyddas och sparas vid byggnation av förskola med tillhörande förskolegård.

VIÖS AB

Kunasvägen 42
352 49 Växjö
orjan.stal@viosab.se
Telefon 0470-65784
Mobiltelefon 070-6578424

VIÖS AB
Org.nr 556726-9930
www.viosab.se

Konklusion

Resultatet från platsbesöket samt information hur byggnationen planeras, blir att det finns goda förutsättningar till att kunna skydda och spara solitäreken. Denna bedömning baserar sig på följande antagande:

- Ekens vitalitet och fysiska status är bra.
- Grundläggning för tillbyggnad kommer att utföras utanför trädkronans utbredning.
- Markområden norr om eken har tidigare varit anlagd mark och där det förmodligen heller inte finns större mängder rötter
- Markytan söder om eken kommer inte att exploateras i större omfattning som kommer att påverka ekens livsbetingelser.

Trots att förutsättningar är goda för att kunna spara trädet kommer det krävas ett antal skyddsåtgärder för eken under och efter det att byggnationen är genomförd. Nedan beskrivs rekommenderade skyddsåtgärder för eken (se även bilaga 1 allmänna skyddsåtgärder).

Innan byggstart ska ett stängsel sättas upp runt om trädet. Norr och väster om eken sätts stängslet upp i kronans dropplinje. Söder om trädet ska stängslet ställas 4 meter utanför ekens kronans dropplinje. Stängslet får aldrig flyttas utan beställarens godkännande. Om markytan behöver beträdas med maskiner eller upplag innanför stängslet ska markskydd läggas för att undvika kompaktering. Grässvålen banas av med 5 cm och ersätts med grovträflis så kallad mulch. Om schakt kommer att krävas innanför skyddsstängslet ska det utföras skonsamt enligt beskrivning i bilaga 1. Markingrepp får inte göras innanför skyddsstängslet utan beställarens godkännande.

Efter färdigställd byggnation ska de grövre grenarna i trädkronan beskäras då eken ska ingå i ytan av förskolegården. Detta för att undvika att personer tar skada när de vistats under ekens trädkrona. Träflisen (Mulchen) ska ligga kvar efter färdigställandet och fungera som ett kombinerat markskydd och jordförbättringsmaterial.

När det gäller den ek som växer i det nordöstra hörnet mot kommande byggnation så blir bedömningen att den kan stå kvar men att grenar som växer in över tomtmarken beskär (se bild 3). För de två ekarna som måste tas bort tas stammarna och de grova grenarna omhand och läggs inom området. Stammarna och grenarna ska placeras så att de bidrar till gynnsamma boplatser för insekter och växtplatser för lavar, svampar etc. Ett alternativ kan vara att ställa stammarna upp mot träd eller andra träd. Detta förutsätter dock att de då förankras så att de inte kan falla omkull (se bild 4).

VIÖS AB

Kunasvägen 42
352 49 Växjö
orjan.stal@viosab.se
Telefon 0470-65784
Mobiltelefon 070-6578424

VIÖS AB
Org.nr 556726-9930
www.viosab.se

Figur 3. Eken i nordöstra hörnet till fastighetsmark föreslås att beskäras vid de röda strecken på grenarna.

VIÖS AB

Kunasvägen 42
352 49 Växjö
orjan.stal@viosab.se
Telefon 0470-65784
Mobiltelefon 070-6578424

VIÖS AB
Org.nr 556726-9930
www.viosab.se

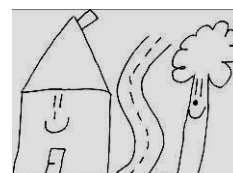

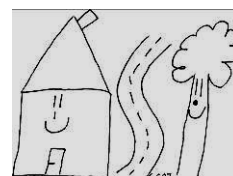

Bild 4. Exempel på avvergade stammar som ställs som högstubbar mot berghäll för att bidra till den ekologiska mångfalden

VIÖS AB

Kunasvägen 42
352 49 Växjö
orjan.stal@viosab.se
Telefon 0470-65784
Mobiltelefon 070-6578424

VIÖS AB
Org.nr 556726-9930
www.viosab.se

Hjorthagens idrottsplats

Byggnation av en ny kanslibyggning planeras att utföras inom det område där det tidigare fanns en byggnad som revs. De flesta av de ekar som växt kring tidigare byggnad står kvar och målsättningen vid nybyggnationen är att behålla alla ekar. Av den information som gavs vid platsbesöket så ska grundläggning för den nya byggnaden inte gå närmre till ekarna än den tidigare. Vissa av ekarna är i mindre god vigör med en hel del döda grenar. Vissa av dessa träd som står i nära kontakt med gångvägar eller bygganden kan komma att behöva beskärs ned av säkerhetsskäl och behållas som ekologiska högstubbar.

Likt förutsättningarna för eken vid Rådjursstigen så kommer det även här att behövas ett antalskyddsåtgärder för att säkerhetsställa att ekarna inte tar skada. Här kommer det behövas skyddsstängsel och anvisningar för hur byggtrafik och materialupplag ska hanteras för att undvika kompaktering av markytor vid ekarnas rotszoner. Både här och vid byggnation utmed Rådjursstigen rekommenderas att det finns en grönbyggledare på plats vid start, genomförande och avetablering av byggnationen.

Örjan Stål

Örjan Stål VIÖS AB

Växjö 2024-11-21

VIÖS AB

Kunasvägen 42

352 49 Växjö

orjan.stal@viosab.se

Telefon 0470-65784

Mobiltelefon 070-6578424

VIÖS AB

Org.nr 556726-9930

www.viosab.se

